

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	2
2	Аудитын тайлан	4
2.1	Оршил	4
2.2	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.6	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	7
2.7	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	7
2.8	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	7
2.8.1	Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал	8
2.9	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	8
2.10	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	10
2.11	Шилэн дансны мэдээлэл	11
2.12	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	11
2.13	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	12
3	Менежментийн захидал	13
4	Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
СЯ	Сангийн яам
ХХААХҮЯ	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар
ТЭДС	Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
МУХС	Монгол Улсыг хөгжүүлэх сан
ТНБД	Төрийн нарийн бичгийн дарга

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2019.04.05 № 06/681
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгөлөмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллага үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2 Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг тус сангийн Гүйцэтгэх захирал В.Үнэнбат танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно. Үүнд:

- Өглөг, авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулж, барагдуулах;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад эрх зүйн актуудын дагуу санхүүгийн тайланг бүртгэх талаар тус тус зөвлөмж өгсөн.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Засгийн газрын тусгай сан нь санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 3 дугаар сарын 5-наас 2019 оны 3 дугаар сарын 22-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 3 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, Тариалан эрхлэлтийг дэмжих санд хүргүүлэхээр төлөвлөн, Санхүүгийн аудитын газрын Ахлах аудитор Р.Цолмон хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан нь 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Санхүүгийн аудитын газарт 2019 оны 3 дугаар сарын 5-ны өдрийн 04/07 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Гэвч тус сан аудитын явцад удаан хугацаагаар аудитын залруулга бичилтийг санхүүгийн тайланд хэд хэдэн удаа залруулж, Сангийн яамтай тооцоо нийлээгүйгээс хугацаа их алдаж, аудитад хүндрэл учруулж, сүүлийн санхүүгийн тайланг 2019 оны 4 дүгээр сарын 5-нд Үндэсний аудитын газарт ирүүлснээс аудитын дүгнэлт өгөх хугацаа хоцорсон болно.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг АДБОУС, АОУС-ын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудитыг дээрх бодлого, арга зүйд нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд баталсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго:

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн эрхэм зорилго нь Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын бодлогын удирдамж, үндсэн чиглэл, хөтөлбөр, төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүгийн нөөцийг бүрдүүлж, хуваарилах замаар үр тарианы үйлдвэрлэлийн эдийн засгийн үр ашгийг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино гэж тодорхойлжээ.

"Тариалангийн тухай" хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Засгийн газрын 2005 оны 139 дүгээр тогтоолоор "Тариалан эрхлэлтийг дэмжих санг бүрдүүлэх, захиран зарцуулах, түүнд хяналт тавих, тайлагнах журам"-ыг батлан 2005 оны 6 дугаар сараас эхлэн Хүнс, хөдөө аж ахуйн яамны дэргэд "Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан"-г байгуулсан байна. Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн эрх барих дээд байгууллага нь Удирдах зөвлөл

бөгөөд сан нь одоо бие даасан ажлын алба, харьяа 6 салбартайгаар үйл ажиллагаа явуулж байна.

Дээрх зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.4.17-д “Засгийн газрын тусгай сангийн захирагч тухайн сангийн төсвийн” гэж заасны дагуу тус сангийн захирал төсвийн захирагчийн үүргийг гүйцэтгэж байна.

Үйл ажиллагааны чиглэл:

“Тариалан эрхлэлтийг дэмжих санг бүрдүүлэх, захиран зарцуулах, түүнд хяналт тавих, тайлагнах журам”-д Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан нь доорх чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ гэж заасан байна. Үүнд:

- Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн үйлдвэрлэлийг эрчимжүүлэх,
- Тариалан эрхлэгчдэд дэмжлэг үзүүлэх.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн удирдлага Засгийн газрын тусгай сангийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2018 оны Төсвийн тухай хууль
- Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль
- Тариалангийн тухай хууль

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцээгүй байна.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд мэдээллийн технологийн мэргэжилтнийг аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн “Axplorer” програм хангамж ашигладаг байна.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт “Үр нөлөөтэй” гэж үзлээ.

ТЭДС-гийн Тамгын хэлтсийн дотоод хяналт хариуцсан мэргэжилтэн мэргэжлийн бус бөгөөд тайлант онд тус сангийн санхүүгийн бүртгэлийн хөрөнгө, нөөцийн өөрчлөлт хөдөлгөөн, ашиглалт зарцуулалт, нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв, найдвартай байдалд хяналт тавиагүй байна.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад, дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 3 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 3 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлын 2 хувиар сонгов.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар материаллаг байдлын суурийг сонгосон нь тоон болон шинж чанарын хувьд материаллаг гэж үзэн нийт зардалд тус сангийн тариалан эрхлэгчдэд үзүүлэх дэмжлэгийн зарцуулалт хамаарагдаж байгаа гэж дүгнэснээс шалтгаалсан.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны нийт зардал 14,766.8 сая төгрөг бөгөөд түүний 2 хувь болох 295.3 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

2.8. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 4 чиглэлээр аудитын 4 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 9 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, 5 асуудлыг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Аудитын явцад хийсэн залруулгын талаарх мэдээллийг В30103 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан болно.

Аудитын явцад илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Дээрх залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг дараах байдлаар ангилав.

Залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг ангилсан байдал

(Сая төгрөг)

№	Шийдэл	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Зөвлөмж өгсөн	1	278.0	
2	Төлбөрийн акт тогтоосон	0	0.0	
3	Албан шаардлага өгсөн	3	10,474.3	
4	Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн	0	0.0	
5	Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн	0	0.0	
	Дүн	4	10,752.3	

2.8.1. Зөвлөмж өгөхөөс бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлаас зөвлөмж өгөх асуудлыг Менежментийн захидалд оруулж, бусад хэлбэрээр шийдсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

2.8.1.1 Аудитын явцад хийсэн залруулга

- ТЭДС-гийн 2018 оны санхүүгийн тайланг СЯ-тай тооцоо нийлж, дахин баталгаажуулсан;
- ТЭДС-гийн Дархан салбарын 81.9 сая төгрөгийн Nissan patrol машиныг тус сангийн санхүүгийн тайланд, 11,285.0 сая төгрөгийн барилга байгууламжийг Хөтөл салбарын санхүүгийн тайланд бүртгэсэн;
- Бусад биет бус хөрөнгөд бүртгэсэн 1,647.9 сая төгрөгийн газрыг хорогдуулан залруулсан;
- Дархан-Уул аймгийн Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэнд хүлээлгэн өгсөн нийт 683.3 сая төгрөгийн үрийн аж ахуйн зориулалттай иж бүрдлийг бараа материалын дансанд бүртгэж, зарлагдсан;

- ТЭДС нийт 182.3 мянган м.кв газар эзэмших эрхийн гэрчилгээтэй боловч газрын дахин үнэлгээг 5.3 мянган м.кв буюу 92.0 сая төгрөгөөр илүү үнэлж, нягтлан шалгалт хийлгэснийг аудитын явцад залруулав;
- ЗГ-ын 2016 оны 193 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээ”, ТӨБЗГ-ын 2018 оны 273 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн бүртгэлийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” тогтоолуудын дагуу тус сан нь 187.6 мянган м.кв газрын эзэмших эрхийн бодит үнэ цэнийг 9,743.7 сая төгрөгөөр, 37 ширхэг барилгын бодит үнэ цэнийг 6,747.9 сая төгрөгөөр тус тус үнэлснийг аудитын явцад ТӨБЗГ-аар хянан баталгаажуулав.

2.8.1.2 Албан шаардлага

Илрүүлэлт 1: ТЭДС-гийн 2018 оны санхүүгийн тайланд нийт 135,069.8 сая төгрөгийн өглөг тусгаснаас 0.8 хувь буюу 1,160.7 сая төгрөгийн урамшууллын эргэн төлөлтийг СЯ-тай тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Ерөнхий нягтлан бодогчийн үүргийг НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчиж, аудитын “Оршин байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: 1,160.7 сая төгрөгийг СЯ-тай тооцоо нийлж баталгаажуулах талаар албан шаардлага өгөх.

Илрүүлэлт 2: Тус сан 2017 онд ОХУ-ын техник, тоног төхөөрөмжийг урьдчилгаа төлбөргүйгээр Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, Ховд аймгийн Дарви сумын ЗДТГ-уудтай тус тус гэрээ байгуулж, тухайн байгууллагуудаас тайлант хугацаанд төлөгдөх 41.6 мянган ам.доллар буюу 110.1 сая төгрөгийг барагдуулж, төлүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, Ховд аймгийн Дарви сумын ЗДТГ-уудаас 110.1 сая төгрөгийн төлбөрийг барагдуулах арга хэмжээ авах талаар албан шаардлага өгөх.

Илрүүлэлт 3: ТЭДС-гийн 2018 оны санхүүгийн тайланд тариалан эрхлэгчдэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор олгосон нийт 117,170.3 сая төгрөгийн авлагаас 5.6 хувь буюу 6,506.1 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй, 30.8 хувь буюу 36,079.4 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагууд байна.

Хугацаа хэтэрсэн нийт 36,079.4 сая төгрөгийн авлагын 2,697.4 сая төгрөг нь 1999-2014 оны хооронд үүссэн зээлийн гэрээний хугацаа дууссан, эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй жимс, жимсгэнэ, чацаргана суулгацын авлага, 9,531.2 сая төгрөг нь шүүхэд шилжүүлсэн, 23,850.8 сая төгрөг нь гурилын үйлдвэр болон тариаланчдын авлагыг шүүхийн шийдвэр гаргуулж, шийдвэр гүйцэтгэлийн ажиллагаа хийгдэж байгаа авлагууд тус тус эзэлж байна.

Энэ нь Ерөнхий нягтлан бодогчийн үүргийг НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн

заалтуудыг тус тус зөрчиж, аудитын “Оршин байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: 6,506.1 сая төгрөгийн авлагыг баталгаажуулах, 2,697.4 сая төгрөгийн жимс, жимсгэнэ, чацаргана суулгацын авлагыг барагдуулах, хуулийн байгууллагаар шийдвэрлүүлэх талаар албан шаардлага өгөх.

2.9. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

2.9.1 Анхаарал татахуйц доорх асуудлууд байна.Үүнд:

- ХХААХҮС-ын 2018 оны А/30, ТЭДС-гийн гүйцэтгэх захирлын 2018 оны А/15 дугаар тушаалуудаар ТЭДС-гийн зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоог шинэчлэн баталснаар тус сангийн Дархан салбарыг татан буулгаж, эд хөрөнгө, бараа материалыг Төв болон Хөтөл салбарт шилжүүлэн олгосон байна,
- Тус сан Атрын 3 дахь аяны хүрээнд 2008 онд Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн 80.9 мянган тонн улаан буудайны улсын төсөвт төвлөрүүлэх ёстой 27,311.1 сая төгрөгийн төлбөрийг Сангийн яамтай 21,053.5 сая төгрөгөөр тооцоо нийлж, баталгаажуулж, тайлант онд улсын төсөвт 704.2 сая төгрөгийг барагдуулсан байна,
- Сангийн яам болон ХХААХҮЯ хооронд 2017 онд байгуулсан үрийн улаанбуудай худалдан авахад зориулсан 23,400.0 сая төгрөгийн төсвийн зээлийг тайлант онд барагдуулсан байна,
- Сангийн сайд Ч.Хүрэлбаатарын 2019 оны 1 дүгээр сард баталсан удирдамжийн дагуу ТЭДС-гийн үүсгэн байгуулагдсанаас хойш онуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд СЯ-ны Санхүүгийн бодлогын газраас хяналт шалгалт хийсэн байна.

2.9 2. Тус сангийн тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгөд 1,970.4 сая төгрөгийн ашиглагдахгүй байгаа машин, техник тоног төхөөрөмж бүртгэлтэй байна. Иймд дээрх хөрөнгийг Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлөөр баталгаажуулан холбогдох газарт нь хандан шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авах шаардлагатай байна.

2.9.3 Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан тайлант оны худалдан авах үйл ажиллагаа болон нийт авлага, өглөгийн эргэн төлөлт, гэрээний дагуу хугацаандаа хэрэгжсэн эсэхийг бүрэн тулгалт хийж чадаагүй болно.

2.10. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар Засгийн газрын тусгай сан нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2018 онд 8 хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 17,166.7 сая төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д дэлгэрэнгүй харуулав.

Монгол Улсын 2018 оны төсвийн тухай хуулиар Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн төсвийг 17,166.6 сая төгрөгөөр баталсан боловч МУХС-гаас олгосон зээл

24,000.0 сая, СЯ-наас үрийн улаанбуудай худалдан авахад зориулан олгосон төсвийн зээл 23,400.0 сая, тариалан эрхлэгчдэд олгох дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн эргэн төлөлт 25,400.0 сая төгрөгийг тус тус хорогдуулан тооцсоныг нэмэгдүүлбэл төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар 40,636.4 сая төгрөгийн хэмнэлттэй зпарцуулсан байна.

Тайлант онд Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлангаар үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор 19,685.8 сая, туслах үйл ажиллагааны орлогоор 8,631.9 сая, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 72.3 сая, нийт 28,390.0 сая төгрөгийн орлогыг тус тус олсон байна.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй. Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу төсвийн болон улс, орон нутгийн өмчийн хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулах зорилгоор төсвийн удирдлагын шийдвэр, үйл ажиллагаа ил тод, нээлттэй, ойлгомжтой байх, түүнд олон нийт хяналт тавих мэдээллийн тогтолцоонд хангах хүрээнд тус сан өөрийн цахим хуудсаар <http://mofa.gov.mn> байршуулсан байна.

Тус сангийн Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

Шилэн дансны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн дагуу албан тушаалтан хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж байгаа эсэхийг аудитаар анхаарч үзлээ. Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн шилэн дансны сайтад бүрэн хамрагдсан бөгөөд шилэн дансны цахим хуудсанд 2018 онд орлогын 47,380.6 сая төгрөгийн 586 мэдээлэл, зарлагын 51,657.2 сая төгрөгийн 484 мэдээллийг тус тус байршуулсан байна.

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

ТЭДС-гийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 486.7 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгснөөс 99.1 хувийн биелэлттэй байна. Тухайлбал:

Хэрэгжих шатандаа байгаа зөвлөмж:

- Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2017 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар 486.7 сая төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулах талаар зөвлөмж өгснийг аудитын явцад дахин шалгахад 99.1 хувийн биелэлттэй байна.

ТЭДС-гийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 42,103.0 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага өгснөөс 1 албан шаардлага биелэгдэж, 1 албан шаардлага хэрэгжих шатандаа, 2,000.0 сая төгрөгийн акт тогтоосноос 5.0 хувийн биелэлттэй байна. Тухайлбал:

шатандаа байгаа албан шаардлага:

- Урьдчилж орсон орлого дансанд 561.3 сая төгрөг бүртгэсэн ба юуны орлого болох нь тодорхойгүйгээс тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.

Хэрэгжих шатандаа байгаа акт:

- Атрын 3 дахь аяны хүрээнд 2008 онд Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангаас авсан 80.9 мянган тонн улаан буудайн өглөгөөс барагдуулах талаар акт тогтоосноос 100.0 сая төгрөг буюу 5.0 хувийн биелэлттэй байна. Үлдэгдэл төлбөр болох 1,900.0 сая төгрөгийг 2019 оны 9 дүгээр сард барагдуулахаар СЯ-тай тооцоо нийлж, эргэн төлөлтийн хуваарь гаргасан байна.

Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримт материалд хадгалсан бөгөөд гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.13. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3 Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сан нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Урьдчилж гарсан зардал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Тус сан тайлант онд нийт техник үйлчилгээний хэлтсийн барилгын засварын ажилд нийт 397.1 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 278.0 сая төгрөгийг зарцуулсан боловч урьдчилж гарсан зардлаар бүртгээгүй байна. Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т заасан “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, аудитын “Эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.1.2 Шийдвэрлэсэн нь:

НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-г баримтлан ажиллаж, 278.0 сая төгрөгийг урьдчилж гарсан зардлаар бүртгэх талаар зөвлөмж өгөх.

3.1.3 Эрсдэл

Үнэн зөв байдал-Аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайланд тусгасан ажил гүйлгээ, үлдэгдэл нь тооцооллын алдаагүй, зөв хураангуйлж бүртгэсэн болон түүнийг зохицуулж буй хууль тогтоомжуудтай нийцэж байх.

Эрх ба үүрэг-Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, уг аж ахуйн нэгж, байгууллагад хамааралтай, эзэмших, бүртгэх эрхтэй, төлөх үүрэгтэй байх.

3.1.4 Төсвийн захирагчийн хариу:

Зөвлөмжийг хүлээн авч хэрэгжүүлнэ.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2019 оны 9 дүгээр сарын 1-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4 Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	141,922,639,191.67	170,089,830,589.11
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
33	АВЛАГА	99,625,622,686.36	117,170,288,352.70
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	99,385,176,000.23	116,899,297,117.87
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	71,730,329.90	65,397,448.60
33500	Бусад авлага	168,716,356.23	205,593,786.23
33510	Байгууллагаас авах авлага	25,999,448.94	62,876,878.94
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	142,716,907.29	142,716,907.29
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	5,893,424,639.70	9,036,262,071.15
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	5,835,666,219.64	8,998,632,970.08
35400	Хангамжийн материал	57,758,420.06	37,629,101.07
35410	Бичиг хэргийн материал	13,873,480.00	6,278,490.00
35420	Аж ахуйн материал	1,871,000.00	109,625.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	18,971,276.07	9,514,076.07
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,950,549.99	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	18,092,114.00	21,726,910.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	36,403,591,865.61	43,883,280,165.26
36200	Үрийн нөөц	17,945,111,047.15	3,931,284,300.00
36400	Шатахууны нөөц	13,370,411.20	16,056,244.80
36500	Буудайн нөөц	9,047,535,464.97	29,284,015,730.00
36600	Бусад нөөц	9,397,574,942.29	10,651,923,890.46
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	52,951,924,835.55	39,587,718,101.53
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	52,951,924,835.55	39,587,718,101.53
39100	Газар	1,647,890,468.72	0.00
39200	Биет хөрөнгө	51,282,316,950.19	29,906,585,234.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	44,227,723,069.63	22,800,762,007.56
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-833,311,180.12	-925,069,886.20
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	809,123,045.00	1,940,045,552.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-509,716,317.13	-718,062,338.26
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,888,635,862.34	2,370,277,555.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,912,343,693.93	-2,003,203,032.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	101,135,487.00	189,437,638.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-62,169,444.27	-74,451,816.01
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,604,927,987.67	2,933,433,596.28
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,642,951.42	-92,090,170.12
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	3,014,955,085.42	3,485,506,128.42
39300	Биет бус хөрөнгө	21,717,416.64	9,681,132,866.66
39301	Програм хангамж	51,361,000.00	69,711,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,643,583.36	-40,293,333.34
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	0.00	9,651,715,200.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	0.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	194,874,564,027.22	209,677,548,690.64
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	112,858,097,387.01	135,069,808,400.26
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	112,858,097,387.01	135,069,808,400.26
41300	Өглөг	112,296,834,220.71	134,634,978,607.16
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	395,814.83	2,758,984.33
41360	Бусад өглөг	112,296,438,405.88	134,632,219,622.83
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	112,294,327,252.88	134,610,880,261.47
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,111,153.00	21,339,361.36
41400	Урьдчилж орсон орлого	561,263,166.30	434,829,793.10
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	249,455,830.30	249,455,830.30

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

41430	Барьцаа, дэнчингийн урьдчилж орсон орлого	22,237,417.00	22,237,417.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	260,860,126.00	134,426,752.80
41450	Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар	28,709,793.00	28,709,793.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	82,016,466,640.21	74,607,740,290.38
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	82,016,466,640.21	74,607,740,290.38
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	14,308,736,995.59	22,312,561,726.87
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	67,611,902,012.62	52,113,270,160.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	14,251,560,482.95	73,173,646,223.14
51220	Тайлант үеийн үр дүн	53,360,341,529.67	-21,060,376,063.09
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	0.00	0.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	95,827,632.00	181,908,403.46
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	194,874,564,027.22	209,677,548,690.64

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	73,598,356,760.27	26,620,486,169.68
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	56,634,935,548.27	11,643,686,169.68
120	Нийтлэг татварын бус орлого	56,634,935,548.27	11,643,686,169.68
120002	Хүүгийн орлого	0.00	696,291,520.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	56,634,935,548.27	10,947,394,649.08
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	110,069,026.79	4,428,862,726.44
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,664,045,575.48	828,183,800.45
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	54,860,820,946.00	5,690,348,122.19
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	16,963,421,212.00	14,976,800,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,009,200,000.00	14,976,800,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	15,009,200,000.00	14,976,800,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,954,221,212.00	0.00
133003	Хөрөнгийн	1,954,221,212.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	19,374,200,247.04	14,795,800,633.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	19,374,200,247.04	14,795,800,633.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,395,325,747.04	4,914,753,233.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	509,137,245.00	614,341,806.04
210101	Үндсэн цалин	509,137,245.00	564,959,406.04
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	49,382,400.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	56,869,510.71	76,854,156.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,415,220.94	49,615,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,151,372.44	6,201,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,080,777.95	4,961,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,020,194.49	3,122,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,201,944.89	12,953,756.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,612,476.54	72,556,099.87
210301	Гэрэл, цахилгаан	38,713,474.94	54,887,704.70
210302	Түлш, халаалт	16,117,852.60	14,071,727.67
210303	Цэвэр, бохир ус	3,781,149.00	3,596,667.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	238,381,739.93	664,267,580.51
210401	Бичиг хэрэг	4,713,524.00	24,311,065.00
210402	Тээвэр, шатахуун	166,951,611.81	466,690,696.40
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,066,362.55	15,781,654.98
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,210,000.00	3,256,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,783,428.57	5,948,965.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0.00	71,179,423.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	35,705,100.00	31,575,172.14
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	4,951,713.00	45,524,003.99
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,072,900.00	14,258,425.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,333,900.00	4,481,795.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	1,199,230.00
210604	Урсгал засвар	739,000.00	8,577,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	49,587,431.00	38,652,937.00
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	258,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	49,587,431.00	38,394,137.00

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	642,571,954.94	1,590,698,379.96
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	641,503,949.94	1,542,432,165.96
210803	Даатгалын үйлчилгээ	705,705.00	861,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	334,800.00	841,113.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	46,563,801.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	27,500.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,835,092,488.92	1,843,123,848.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,807,538.00	526,752,351.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	6,336,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,805,284,950.92	1,310,035,497.39
212	ТАТААС	14,933,635,750.00	9,869,537,100.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,933,635,750.00	9,869,537,100.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,933,635,750.00	9,869,537,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,238,750.00	11,510,300.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,238,750.00	11,510,300.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	11,510,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	45,238,750.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	54,224,156,513.23	11,824,685,536.41
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	102,200,000.00	13,646,382.36
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	102,200,000.00	13,646,382.36
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	966,014,983.56	32,898,707,981.86
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	927,543,574.47	10,809,101,763.83
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	38,471,409.09	211,574,249.02
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	0.00	21,878,031,969.01
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	53,360,341,529.67	-21,060,376,063.09

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	81,065,036,212.21	19,399,205,413.28
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	42,655,836,212.21	28,390,034,652.35
120	Нийтлэг татварын бус орлого	42,655,836,212.21	28,390,034,652.35
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	42,655,836,212.21	28,390,034,652.35
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36,662,642,320.72	19,685,805,983.51
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	8,631,898,338.94
120004 3	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	5,993,193,891.49	72,330,329.90
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	38,409,200,000.00	-8,990,829,239.07
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	38,409,200,000.00	-9,027,415,239.07
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	38,409,200,000.00	14,976,800,000.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	0.00	-24,004,215,239.07
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	36,586,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	36,586,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	16,505,497,670.96	17,826,381,287.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,505,497,670.96	17,826,381,287.45
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,427,663,091.06	2,786,473,538.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	511,809,383.42	614,341,806.04
210101	Үндсэн цалин	424,190,700.00	564,959,406.04
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	67,124,799.82	49,382,400.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	20,493,883.60	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	54,430,900.00	74,422,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,430,900.00	49,615,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	6,201,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	4,961,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	3,122,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	0.00	10,521,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,612,476.54	74,987,439.87
210301	Гэрэл, цахилгаан	38,713,474.94	54,887,704.70
210302	Түлш, халаалт	16,117,852.60	14,521,727.67
210303	Цэвэр, бохир ус	3,781,149.00	5,578,007.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,233,425.56	69,559,154.98
210401	Бичиг хэрэг	11,589,500.00	14,289,675.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,677,925.00	30,565,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,066,362.55	15,781,654.98
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,970,000.00	3,112,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,929,638.01	5,809,625.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,383,050.00	40,707,225.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,067,400.00	24,288,595.00

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	0.00	2,594,230.00
210604	Урсгал засвар	11,315,650.00	13,824,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	49,587,431.00	40,776,337.00
210702	Дотоод албан томилолт	49,587,431.00	40,776,337.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	639,452,122.54	1,414,846,511.96
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	638,411,617.54	1,369,066,711.96
210803	Даатгалын үйлчилгээ	705,705.00	861,300.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	334,800.00	821,700.00
210807	Газрын төлбөр	0.00	44,096,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,154,302.00	456,832,264.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,154,302.00	450,496,264.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.00	6,336,000.00
212	ТАТААС	14,960,865,500.00	14,963,000,000.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,960,865,500.00	14,963,000,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,960,865,500.00	14,963,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	116,969,079.90	76,907,748.60
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	45,238,750.00	11,510,300.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.00	11,510,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	45,238,750.00	0.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	71,730,329.90	65,397,448.60
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	71,730,329.90	65,397,448.60
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	64,559,538,541.25	1,572,824,125.83
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	20,773,322,434.05	5,589,350,822.63
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	20,773,322,434.05	5,589,350,822.63
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	20,773,322,434.05	5,589,350,822.63
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	20,769,622,534.05	4,473,688,802.88
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,699,900.00	1,115,662,019.75
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-20,773,322,434.05	-5,589,350,822.63
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-43,786,237,207.21	4,016,526,696.80
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	43,786,237,207.21	-4,016,526,696.80
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	43,786,237,207.21	-4,016,526,696.80
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	14,308,736,995.59	95,827,632.00	14,874,418,687.09	29,278,983,314.68
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-622,858,204.14	-622,858,204.14
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	14,308,736,995.59	95,827,632.00	14,251,560,482.95	28,656,125,110.54
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	53,360,341,529.67	53,360,341,529.67
10	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	14,308,736,995.59	95,827,632.00	67,611,902,012.62	82,016,466,640.21
11	2018 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	14,308,736,995.59	95,827,632.00	67,611,902,012.62	82,016,466,640.21
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	5,561,744,210.52	5,561,744,210.52
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	14,308,736,995.59	95,827,632.00	73,173,646,223.14	87,578,210,850.73
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	86,080,771.46	0.00	86,080,771.46
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	8,003,824,731.28	0.00	0.00	8,003,824,731.28
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-21,060,376,063.09	-21,060,376,063.09
20	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	22,312,561,726.87	181,908,403.46	52,113,270,160.05	74,607,740,290.38

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,166,652,100.00	19,297,221,964.68	-2,130,569,864.68	112.41
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	20,166,652,100.00	18,840,059,858.60	1,326,592,241.40	93.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,186,804,800.00	3,865,549,558.60	1,321,255,241.40	74.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	620,190,400.00	614,341,806.04	5,848,593.96	99.06
210101	Үндсэн цалин	570,808,000.00	564,959,406.04	5,848,593.96	98.98
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,382,400.00	49,382,400.00	0.00	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,422,800.00	74,422,800.00	0.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,615,100.00	49,615,100.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,201,900.00	6,201,900.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,961,600.00	4,961,600.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,122,400.00	3,122,400.00	0.00	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,521,800.00	10,521,800.00	0.00	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	79,709,200.00	74,987,439.87	4,721,760.13	94.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	55,369,700.00	54,887,704.70	481,995.30	99.13
210302	Түлш, халаалт	15,704,100.00	14,521,727.67	1,182,372.33	92.47
210303	Цэвэр, бохир ус	8,635,400.00	5,578,007.50	3,057,392.50	64.59
210304	Байрны түрээс	0.00	0.00	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	69,757,600.00	69,559,154.98	198,445.02	99.72
210401	Бичиг хэрэг	14,337,900.00	14,289,675.00	48,225.00	99.66
210402	Тээвэр, шатахуун	30,565,600.00	30,565,600.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	15,921,600.00	15,781,654.98	139,945.02	99.12
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00	0.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,112,600.00	3,112,600.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,819,900.00	5,809,625.00	10,275.00	99.82
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,085,800.00	47,066,225.00	19,575.00	99.96
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	30,045,100.00	30,647,595.00	-602,495.00	102.01
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,214,600.00	2,594,230.00	620,370.00	80.70
210604	Урсгал засвар	13,826,100.00	13,824,400.00	1,700.00	99.99
2107	Томилолт, зочны зардал	40,778,100.00	40,776,337.00	1,763.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	40,778,100.00	40,776,337.00	1,763.00	100.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	0.00	0.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,800,850,400.00	2,490,399,531.71	1,310,450,868.29	65.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,768,380,600.00	2,459,369,731.71	1,309,010,868.29	65.26
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,440,000.00	0.00	1,440,000.00	0.00

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210803	Даатгалын үйлчилгээ	861,300.00	861,300.00	0.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	821,700.00	821,700.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	29,346,800.00	29,346,800.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	454,010,500.00	453,996,264.00	14,236.00	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	454,010,500.00	453,996,264.00	14,236.00	100.00
212	ТАТААС	14,963,000,000.00	14,963,000,000.00	0.00	100.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,963,000,000.00	14,963,000,000.00	0.00	100.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	14,963,000,000.00	14,963,000,000.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	16,847,300.00	11,510,300.00	5,337,000.00	68.32
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	16,847,300.00	11,510,300.00	5,337,000.00	68.32
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	16,847,300.00	11,510,300.00	5,337,000.00	68.32
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	22,400,000,000.00	4,473,688,802.88	17,926,311,197.12	19.97
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	22,400,000,000.00	4,473,688,802.88	17,926,311,197.12	19.97
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-25,400,000,000.00	-4,016,526,696.80	-21,383,473,303.20	15.81
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	-25,400,000,000.00	-4,016,526,696.80	-21,383,473,303.20	15.81
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	17,166,652,100.00	19,290,289,083.38	-26,200,182,552.35	252.62
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	14,976,800,000.00	14,976,800,000.00	0.00	100.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	14,976,800,000.00	14,976,800,000.00	0.00	100.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	49,589,852,100.00	4,313,489,083.38	21,199,817,447.65	57.25
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	34,082,300,100.00	19,685,805,983.51	14,396,494,116.49	57.76
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	15,507,552,000.00	8,631,898,338.94	6,875,653,661.06	55.66
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	0.00	72,330,329.90	-72,330,329.90	0.00
37	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	-47,400,000,000.00	-24,004,215,239.07	-23,395,784,760.93	0.00
370001	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	-47,400,000,000.00	-24,004,215,239.07	-23,395,784,760.93	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	0.00	0.00	0.00	0.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	62.00	62.00	46.00	0.00
620001	Удирдах ажилтан	9.00	9.00	6.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	53.00	53.00	40.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	0.00	0.00	0.00	0.00
620004	Гэрээт ажилтан	0.00	0.00	0.00	0.00

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2019 он	Аудитын нэр:	Санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:	САГ-2019/2/СТА-ЗГТС
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудит				Сая төгрөг

№	Аудитын зорилт, чиглэл	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
A	1	3	4	5	9	10
1	Өглөг	ТЭДС-гийн 2018 оны санхүүгийн тайланд нийт 135,069.8 сая төгрөгийн өглөг тусгаснаас 0.8 хувь буюу 1,160.7 сая төгрөгийн урамшууллын эргэн төлөлтийг СЯ-тай тооцоо нийлж баталгаажуулах шаардлагатай байна.	1,160.7	Албан шаардлага өгсөн.	1.Ерөнхий нягтлан бодогч 2.Тооцооны нягтлан бодогч	1.Б.Сосорбарам 2.Ж.Мөнхтуяа
2	Үндсэн хөрөнгө	Тус сан 2017 онд ОХУ-ын техник, тоног төхөөрөмжийг урьдчилгаа төлбөргүйгээр Баянхонгор аймгийн ЗДТГ, Ховд аймгийн Дарви сумын ЗДТГ-уудтай тус тус гэрээ байгуулж, тухайн байгууллагуудаас тайлант хугацаанд төлөгдөх 41.6 мянган ам.доллар буюу 110.1 сая төгрөгийг барагдуулж, төлүүлээгүй байна.	110.1	Албан шаардлага өгсөн.	1.ХХААХҮЯ-ны ТНБД асан	1.Л.Баяртулга
3	Урьдчилж гарсан зардал	. Тус сан тайлант онд нийт техник үйлчилгээний хэлтсийн барилгын засварын ажилд нийт 397.1 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 278.0 сая төгрөгийг зарцуулсан боловч урьдчилж гарсан зардлаар бүртгээгүй байна.	278.0	Зөвлөмж өгсөн.	1.Ерөнхий нягтлан бодогч	1.Б.Сосорбарам
4	Авлага	ТЭДС-гийн 2018 оны санхүүгийн тайланд 6,506.1 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй байна.	6,506.1	Албан шаардлага өгсөн.	1.Ерөнхий нягтлан бодогч 2.Тооцооны нягтлан бодогч	1.Б.Сосорбарам 2.Ж.Мөнхтуяа

Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

5	Авлага	2,697.4 сая төгрөгийн авлага нь 1999-2014 оны хооронд үүссэн зээлийн гэрээний хугацаа дууссан, эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй жимс, жимсгэнэ, чацаргана суулгацын авлага байна.	2,697.4	Албан шаардлага өгсөн.	1.ТЭДС-гийн Гүйцэтгэх захирал 2.Ерөнхий нягтлан бодогч 1.ТЭДС-гийн Гүйцэтгэх захирал 2.Ерөнхий нягтлан бодогч	1.Ч.Пэрэнлэй 2.Д.Амгалан /2009-2013 он/ 1.Н.Ариунболд 2.Н.Уранбилэг
Нийт дүн			10,752.3			

